

"Imelised aastad" Võru vallas

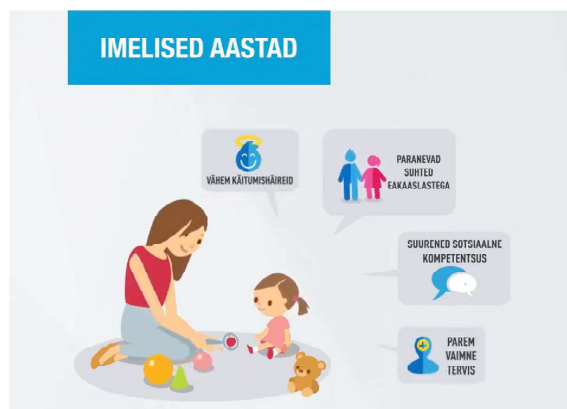
Nagu ilmselt iga lapsevanem teab, võib laste kasvatamisel tekkida olukordi, millega on keeruline hakkama saada. „Imelised aastad“ on 2-8aastaste laste vanematele mõeldud tõendus põhine vanemlusprogramm, mis pakub tuge ja võimalust õppida, kuidas laste kasvatamisega paremini toime tulla.

Koolitusel õpitakse, kuidas last tunnistada ja julgustada, arendada teda mängu abil, kehtestada tühisalt reegleid ja piire, lahendada konflikte, tulla paremini toime stressiga ja veel palju kasulikku. Programmi positiivne mõju vanematele ja lastele on teaduslikult tõestatud. Koolitusi korraldab Ecstis Tervise Arengu Instituut (TAI) koostöös kohalike omavalit-

ustega. Võru valla lapsevanematele toimub koolitus 2019. aastal kahel korral - esimesel poolaastal Oravla ning teisel poolaastal Vastseliinas. Koolituse ajaks on organiseeritud lastehoid, samuti toitlustus.

Koolitusel osalejate arv on piiratud! Kontaktteeruge koolitajatega: Iiris Tagcn (iiris.irs@gmail.com, 529 1085) ja Katrin Kadastik (katrin.kadastik@mail.ee, 5333 9414). Koduleht: www.tarkvanem.ee/koolitused/imelised-aastad. Lisainformatsiooni võib küsida ka Võru Vallavalitsuse lastekaitse spetsialistilt: Riina Mandel (riina.mandel@voruvald.ee, 518 7491).

KATRIN KADASTIK
"Imelised aastad"
programmi koolitaja

Miks on vaja vanemlusprogrammi? Kuvatõmmis: TAI YouTube'i kanal

Eraisikud saavad tulumaksuvabalt vee ja kanalisatsiooniga liitumiseks toetust küsida

Enam ei pea eraisikud Kesk-konnainvesteeringute Keskuselt (KIK) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumiseks või kogumismahuti paigaldamiseks toetust saades tulumaksu maksma. Asja jõustus tulumaksu seaduse muudatus, tänu millele saavad ka juba varem toetatud isikud tulumaksu osa KIKilt tagasi.

KIKi nõukogu esimees ja kesk-konnaminister Siim Kiisler usub, et tänu juunis käivitunud toetuse taotlemise võimalusele ja nüüd lisandunud tulumaksuvabastusele lõpeb peagi paljudes kodudes ära aeg, mil tarbivi ei kvaliteetset joogivett. „Muutisime ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise inimestele hõlpsa saadavaks, kuna suure osa kuludest saab nüüd kanda KIKi abiga. Täna on toetatud

juba enam kui 800 majapidamist, kes peagi saavad hakata tarbima kvaliteetset joogivett ning kelle reovesi ei ohusta enam keskkonda.“

„Muudatuse elluviimine oli KIKi ja Kesk-konnaministeeriumi, samuti Riigikogu rahanduskomisjoni ja Rahandusministeeriumi ühine suur jõupingutus. Täna selle eest kõiki! Kui varasemalt arvestati toetuse väljamaksmisel toetusest maha tulumaks, siis nüüd seda enam ei tehta,“ sõnab KIKi juhataja Veiko Kaufmann.

„Juba toetuse saanud isikutele kannab KIK tulumaksu osa tagasi veel 2018. aasta jooksul. Samuti tühistab KIK juba deklareeritud tulu Maksu- ja Tolliametis toetuse saanud isikutel, st seda toetust ei arvestata enam saadud tulu hulka.

Piiriveere Liideri taotlusvooru laekus pea veerandsada projekti

Piiriveere Liideri 2018. aasta II taotlusvoor oli avatud 1.-17. detsember kahele toetusmeetmele - elukeskkonna arendamine (meede 1) ja ühistegevuse arendamine (meede 3.1). Nimetatud kahte meetmesse esitati kokku 22 projekti taotlust, kütides toetust 216,1 tuhat eurot. Käesolevaks vooruks kinnitatud eelarve on ligi 437,3 tuhat eurot. Võrreldes viimaste taotlusvoorudega on taotlejate arv elukeskkonna arendamise meetmes suurenenud, ühistegevuse arendamise meetmes püsinud samal tasemel. Ligi 40% vooru taotlejatest pole varem Piiriveere Liiderist toetust saanud.

Elukeskkonna arendamise meetmesse esitati kokku 19 investeeringuprojekti, millega kokku küsitakse toetust ligi 161 tuhat eurot. Nimetatud meetmes on maksimaalselt lubatud toetussumma 10 tuhat eurot. Ühistegevuse projekte laekus kokku kolm, millega kokku taotleatakse erinevate organisatsioonide ühistööks ligi 55,1 tuhat eurot. Nimetatud meetmes on maksimaalselt lubatud toetussumma 20 tuhat eurot.

Taotlusvooru tulemused selguvad hindamiskomisjoni töö tulemusel tuleva aasta veebruarikuus. Ette-

panek projektide toetamise osas edastatakse PRIA-le hiljemalt 8. märts 2019.

Lisainfo: Endla Mitt, MTÜ Piiriveere Liideri tegevjuht (endla@piiriveere.ee, 512 7160). Koduleht: www.piiriveere.ee.

Viisakoordinaatori vastuvõtuajad aasta esimeses pooles

Viisakoordinaator võtab vastu 2019. aasta I pooles:

Orava Raamatukogus 8. ja 22. jaanuar; 5. ja 19. veebruar; 5. ja 19. märts; 2. ja 16. aprill; 7. ja 21. mai; 4. ja 18. juuni; kell 11.00.

Vastseliina Rahvamajas 9. ja 23. jaanuar; 6. ja 20. veebruar; 6. ja 20. märts; 3. ja 17. aprill; 8. ja 22. mai; 5. ja 19. juuni; kell 14.00.

Võru Riigimajas 9. ja 23. jaanuar; 6. ja 20. veebruar; 6. ja 20. märts; 3. ja 17. aprill; 8. ja 22. mai; 5. ja 19. juuni; kell 08.00.

Järgmise nimekirja koostamine toimub tavapäraselt aprillis-mais. Nimekirja kinnitatakse augustis 2019.

Vormistamine ja protseduurid

Viisade vormistamise ja nimekirjadesse kandmise tingimused ning protseduurid on veidi muutunud. See tähendab konsuli nõutavate täiendavate viisa eesmärgi tõendavate dokumentide olemasolu. Kultuurikollektiivid peavad lisaks esitama juhendaja allkirjastatud KÕIKIDE liikmete värskes nimekirja. Hauaplatside töendi alusel viisataotlejad peavad olema valmis täiendavate dokumentide esitamiseks lähisuguluse tõendamiseks. Kultuuri- ja omavalitsuste gruppide nimekirja kandmise avaldused tuleb esitada uue, palju põhjalikuma tabeli alusel (põhja saab viisakoordinaatori käest), kuhu tuleb lisada ka planeeritavate ürituste külastamise kava.

Enne viisa vormistustootluste esitamist tuleb uuendusena maksta Vene Viisakeskuse teenustasu jaoks 11 eurot inimese kohta (pangaülekanne Sihtasutus Võrumaa Arenduskeskus arvelduskontole EE56101022027573220 - selgituses ära tuua, kelle eest makstud). Eelnevalt palun kontrollida viisakoordinaatorilt kinnitatud nimekirjas kirjasolekut!

ANDY KARJUS
Võrumaa Arenduskeskuse
Kagu-Eesti viisakoordinaator

Nendest on positiivseid rahastusotsuseid saanud 833 summas 2,33 miljonit eurot. Nüüdseks on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga toetuse abil liitunud 300 majapidamist ning toetust on välja makstud natuke enam kui 847 tuhat eurot. Taotlusvooru eelarve on 10 miljonit eurot ning taotlusi võetakse vastu kuni eelarve täitmiseni, kuid mitte hiljem kui 31.12.2020.

Toetust antakse struktuuri toetuste perioodi 2014-2020 meetmest „Veemajandustaristu arendamine“ ning Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi vahenditest. Meetme töötab välja Kesk-konnaministeerium.

Lisainfo taotlusvooru kohta: KIKi projektikoordinaatorid Kadri Haamer (6 274 183, kadri.haamer@kik.ee), Karolin Tammoja (6 274 333, karolin.tammoja@kik.ee), Maarja Kütti (6 274 322, maarja.kytta@kik.ee) või KIKi koduleht www.kik.ee.

KATI RAUDSAAR
KIKi kommunikatsioonispetsialist

saata nii e-posti teel (info@kik.ee) kui paberil (Narva mnt 7a, 10117, Tallinn). KIKi kodulehelt leiab ka videojuhise, mis on abiks E-toetuse keskkonna täitmisel.

KIK menetleb taotlusi nende esitamise hetkest 50 kalendripäeva ning pärast rahastusotsuse saamist on aega kuus kuud oma tööd ellu viia. Ehitustööde tegemise ajal peab toetuse saaja tagama ehitustööde juures avalikkusele nähtavas kohas teavituspiketi olemasolu. Nõuete kohane plakat tuleb välja trükkida värviliselt ja ilmastikukindlalt A3 formaadis.

Eraisikute taotlusi ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumiseks või reovee kogumismahuti paigaldamiseks on tänaseks KIKi laekunud 1001 summas 2,8 miljonit eurot.

Toetuste summad jäävad vahemikku 1382-3792 eurot. Taotlemine käib läbi E-toetuse keskkonna või KIKi kodulehelt leitava vormi kaudu, mida on võimalik KIKi